

LOIS McMASTER BUJOLD

**BLESTEMUL
CHALIONULUI**

Traducere de RALUCA CHIRVASE

TRITONIC
fiction.ro

Lois McMaster Bujold s-a născut în Columbus, Ohio, în 1949. Din 1995 trăiește în Minneapolis, Minnesota. A început să citească SF la nouă ani și a scris primele texte înainte de a intra la liceu. A scris primul roman (*Shards of Honor*) în 1983, iar în următorii doi ani încă două (*The Warrior's Apprentice* și *Ethan of Athos*), pe care le-a trimis unor edituri din New York. În 1984 a vândut prima povestire la *Twilight Zone Magazine*. În octombrie 1985 Baen Books i-a cumpărat toate cele trei romane, pe care le-a publicat în 1986. Cel de-al patrulea roman, *Falling Free*, i-a fost publicat în serial de *Analog Magazine* (1987-1988) și i-a adus primul premiu Nebula, în 1989. Pe al doilea l-a câștigat în anul următor, pentru nuvela „The Mountains of Mourning“ (care i-a adus și Premiul Hugo în 1990). Este foarte cunoscută datorită seriei Miles Vorkosigan, începută în 1986, din care a publicat până în prezent 12 romane. În 2006 a început o nouă serie, *Sharing Knife*, din care a publicat *Beguilement*, iar un al doilea roman, *Legacy*, va apărea în iulie.

În curînd în colecția
fiction.ro

Paladinul sufletelor
Premiile Hugo și Locus 2004, Nebula 2005

Vînătoarea sfîntă
Nominalizare Mythopoeic 2006

Mulțumiri

Autoarea dorește să-i mulțumească profesorului William D. Phillips Junior pentru *Istoria 3714*, cele mai cu folos patru sute de dolari și zece săptămâni pe care le-am cheltuit vreodată în școală; lui Pat: „Ei, hai, o să fie amuzant!“, lui Wrede, pentru jocul de litere care l-a scos pentru prima oară din străfundurile subconștientului meu la lumina zilei pe întâiul Cazaril, clipind și împleticindu-se; și bănuiesc că trebuie să le mulțumesc și companiilor de utilități din Minneapolis pentru acel duș fierbinte dintr-o zi rece de februarie, când cele două elemente s-au ciocnit pe neașteptate în mintea mea, ca să dea naștere unei lumi noi, cu tot ceea ce o populează.

Capitolul 1

Cazaril auzi trootul cailor pe drum înainte să-i zărească pe călăreți venind. Privi în trecut peste umăr. Poteca bătătorită din urma sa făcea un ocol în jurul unei movile rotunde ce părea un deal pe acele podișuri înalte bătute de vânt, înainte să se afunde din nou în mocirla de iarnă tîrzie a pămîntului sterp din Baocia. La picioarele sale, un făgaș prea mic și lipsit de un curs continuu de apă ca să fie nevoie să i se construiască un podet, se prelingea alene, încărcat de buruieni, tăind de-a curmezișul calea care cobora de pe pășunile din deal. Bătaia copitelor, zăngănitul harnașamentelor, clinchetul clopoțelilor, scrișnetul armurilor și ecoul nepăsător al vocilor se apropiau cu prea mult tumult ca să fi fost vorba de vreun țaran cu carul său tras de-o pereche de cai ori de niscai negustorași cărpănoși care-și mînau catirii.

Cavalcada făcu înconjurul dealului la trap și, călărind doi cîte doi, o duzină de oameni își făcură apariția, în toată măreția defilării lor. Nu erau tîlhari — răsufă ușurat Cazaril, simțind cum stomacul îi revine la loc. Nu că s-ar fi ales cu ceva tîlharii de la el, în afară de nițică alergătură. Se feri în lături de pe cărare și se întoarse să-i privească în vreme ce treceau.

Cămășile din zale ale călăreților erau argintate, lucind în lumina lăptoasă a zorilor doar de fală, fără vreun folos practic. Livrelele lor vopsite-n albastru, aproape aïdoma una cu alta, aveau emblema Crăieșei Primăverii, lucrată cu fir alb. Pelerinele cenușii le

fluturau în urmă ca niște stindarde întinse de goana cailor, prinse la umeri cu paftale din argint, cărora li se dusese lustrul de altădată. Ostași din frăție care mergeau la paradă, nicidecum la război, cu siguranță că n-ar fi avut poftă să-și păteze *asemenea* straie cu sângele lui Cazaril.

Spre mirarea acestuia, căpitanul lor ridică o mână în aer în timp ce se apropiau. Cei din coloană se opriră deodată de-a valma la semnalul căpitanului, în scrișnet de copită tîrîată prin praf într-un asemenea hal că l-ar fi făcut pe dresorul de cai al tatălui lui Cazaril să-mproaște răcnind ocări înverșunate și totodată hazlii unei asemenea adunături de derbedei. Dar, bine...asta contează mai puțin.

— Hei, omule! Bătrîne! strigă la Cazaril conducătorul oștii din șaua pe care era înfipt drapelul.

Cazaril, care era singur pe drum, abia se abținu să nu întoarcă capul să vadă cine era strigat în felul acela. Îl luaseră drept un țărănoi, care tîndălea pe drumul către piață, ori era însărcinat cu vreun comision, iar el bănuia că arăta, într-adevăr, așa: cu niște cizme vechi, încărcate de noroi, îmbrăcat cu o grămadă de bulendre pestrice, de căpătat, care-i fereau ciolanele de vîntul aspru dinspre miazăzi. Of, le era recunoscător tuturor zeilor cumpenei dintre ani pentru fiecare nenorocită de cusătură din acele zdrențe care-i acopereau goliciunea. Barba, nerasă de două săptămîni, îi dădea mîncărimi pe obraz. Om, de bună seamă. Căpitanul ar fi putut la fel de bine să-i găsească apelative cu mult mai disprețuitoare. Bine-bine, dar ... bătrîn?

Căpitanul arată cu degetul în jos, spre locul în care cărarea se întretăia cu o alta.

— Așa-i drumul care duce la Valenda?

Fusese, pe vremuri. Cazaril fu nevoit să se oprească și să socotească în minte, iar cifra îl uimi. Șaptesprezece ani trecuseră de cînd a străbătut călare ultima oară acel drum, pornind nu la paradă, ci la război adevărat, în armata provincarului de Baocia. Cu toată amărăciunea

că trebuia să mergă la război pe-o mîrtoagă jugănită și nu pe-un cal mai de soi, purta și el pe atunci părul la fel de lucitor și era tot așa de tînăr și de țăntoș și de fudul de straietele sale ca și armăsarii aceia arătoși, care priveau acum în jos la el. *M-aș multumi azi și c-un biet măgar, deși a trebuit să mă milogesc pînă și pentru o pereche de încălțări, ca să nu-mi tîrăsc picioarele desculțe prin noroi.* Cazaril le răspunse cu un zîmbet oștenilor din frăție, dîndu-și seama cît de supte le erau pungile cu băierile larg căscate în spatele acelor înfățișări prospere.

Cu toții îl măsurară din priviri, ca și cum l-ar fi adulmecat de la distanță. Nu era el omul pe care să vrea să-l impresioneze, nu era vreun nobil nici vreo cucoană de rang mare care să-i milostivească cu ceva, așa cum o puteau face ei cu el; în schimb, nu era nici el chiar de lepădat căci își puteau măsura ifosele de aristocrați pe seama lui. Pesemne că luară drept admirație felul în care se uitase la ei, ori doar un soi de nerozie.

Fu cît pe-acî să cadă pradă ispitei de a-i îndruma într-aiurea, către vreun staul de oi ori în orice altă parte unde ar fi putut duce acea răscruce mare și înșelătoare. Nu era nici o ispravă să-i duci de nas pe cei din gărzile personale ale Fiicei taman în ajun de Ziua Fiicei. În plus, oamenii care făceau parte din sfintele ordine militare nu se remarcă în mod special prin simțul umorului și ar fi putut să dea din nou nas în nas cu ei, pentru că se îndrepta și el către același oraș. Își dresе vocea, căci nu mai schimbăse o vorbă cu nimeni de două zile.

— Nu, căpitane. Drumul către Valenda-i marcat cu borne regale. *Sau, cel puțin, așa era înainte,* se gîndi el. E la vreo două-trei mile mai încolo. Și n-aveți cum să-l luați drept altul.

Spunînd acestea, își scoase o mînă afară din faldurile călduroase ale hainei și-o flutură făcînd semn înainte. Nu-și putea ține degetele drepte, așa că se pomeni fluturînd un fel de gheară. Aerul rece îi mușcă încheieturile

umflata și își cuibări degrabă mîna înapoi în adăpostul hainelor.

Căpitanul făcu un semn cu capul către purtătorul drapelului, un individ lat în umeri, care își sprijini prăjina steagului în îndoitura cotului, scotocind după punga cu bani. Scotoci în ea, dibuind fără îndoială după vreo monedă de valoare cît mai mică și scoase la lumină între degete vreo două, chiar cînd calul său se smuci într-o parte. Una din monede, — un real de aur, nu o voidă de aramă! — îi scăpă din strînsoare și se-afundă în noroi. Se holbă după el, înapăimîntat, dar imediat își controlă mimica. N-ar fi descălecat de față cu tovarășii lui ca să rîme-n mocirlă după ban, așa cum s-ar fi așteptat s-o facă țăranul de Cazaril. Ca să se consoleze, își ridică mîndru bărbia în aer și rînji mînzește, așteptîndu-se ca acesta să plonjeze cu frenezie ca un caraghios după un așa chilipir picat pe nepusă masă.

În schimb Cazaril se înclină și intonă:

— Fie ca binecuvîntarea Crăiesei Primăverii să se coboare asupra domniei voastre, tinere stăpîn, asemeni mărînimiei fără pizmă de care dați dovadă față de un vagabond de la marginea drumului.

Dacă tînărul frate-soldat ar fi fost un pic mai isteț ar fi putut cu ușurință să descopere batjocura din vorbele așa-zisului țărănoi și acesta și-ar fi încasat o bine-meritată cravașă peste ochi. Prea puține șanse însă, judecînd după căutătura de bovină a cătanei, cu toate că buzele căpitanului se strînseseră într-o grimasă de enervare. În ciuda celor întîmplate, căpitanul scutură din cap și făcu semn coloanei s-o ia înainte.

Dacă purtătorul drapelului era prea vanitos să se tîrască de-a bușilea prin mocirlă, Cazaril era mult prea obosit ca s-o facă. Așteptă pînă ce un cîrd de bagaje, o adunătură veselă de servitori și catîri îl ajunseră din urmă și îl depășiră, ca să se chircească pe vine cu greutate și să găsească pata lucitoare din apa rece care se prelinge în urma lăsată de copita unui cal. Durerea care-l ținea de spate îl fulgeră. *Oh, pe toți zeii! Chiar*

că mă mișc ca un hodorog! Își trase răsufierea și se ridică în picioare, simțindu-se ca la o sută de ani, ca un gunoi de pe drum, lipit de tocul cizmelor Părintelui Iernii la vremea la care-și dădea duhul.

Curăță moneda de noroi — destul de micuță, chiar dacă era din aur — și scoase la iveală propria-i pungă de bani. Era o bășică goală. Dădu drumul piesei subțirele de metal prin gura punguței din piele și se uită în jos la lucirea ei stingheră. Oftă și o strânse la loc. Acum borfașii aveau din nou motiv să-l tâlhărească. Acum avea și el un motiv să se teamă. Medită la noua lui povară, atât de mare față de greutatea ei, și-o porni împiedicându-se pe drum în sus, în văzul soldaților. Mai că nu făcea tot efortul. Mai că nu făcea. Aur... Ispită pentru cei slabi, istovire pentru cei înțelepți ... ce-o fi însemnând el oare pentru un taur de soldat cu privirea nătîngă, stingherit de propria-i mărinimie întîmplătoare?

Cazaril privi în jur la peisajul arid. Nu prea erau copaci sau posibile ascunzișuri, cu excepția măracinișului crescut de-a lungul firului de apă din depărtare, care își profila cenușiul de mangal al ramurilor goale în lumina aceea lăptoasă. Singurul adăpost existent cît vedeai cu ochii era o moară de vînt abandonată pe o culme la stînga sa, cu acoperișul dărîmat și cu aripile prăbușite și putrezite. Și totuși...pentru orice eventualitate...

Cazaril se abătu din drum și începu să urce cu greutate în sus pe costișă. Era doar un delușor, în comparație cu trecătorile din munți pe care le străbătuse cu o săptămîină în urmă. Urcușul era totuși anevoios; aproape că nu putea înainta. Rafalele de vînt de-aici, de sus, erau mult mai puternice, revărsîndu-se peste pămîntul înghețat, vâlurind smocurile alb-gălbui de iarbă uscată. Se retrase din aerul mușcător de afară în întunecimea umbroasă a morii și urcă pe o scară ciudată și șubredă care șerpuia în sus, pe jumătate din peretele interior. Se uită cu băgare de seamă pe fereastra văduvită de obloane.

Pe drumul ce urca din vale venea un om biciuind zdravăn crupa unui murg. Nu era unul din frăția ostașilor, ci unul din servitorii lor, care ținea hățurile într-o mână și o măciucă vîrtoasă în cealaltă. Să fi fost oare trimis îndărăt de stăpînul lui ca să stoarcă gologanul ajuns din întîmplare în buzunarul vagabondului de la marginea drumului? Își mîna calul pe drumul cotit, apoi, după numai cîteva minute, trecu înapoi. Se opri în dreptul delușorului noroios, se foi înainte și înapoi în șa ca să scruteze versantele pustii dimprejur, scutură capul a dezgust și-și îmboldi calul ca să-și ajungă din urmă tovarășii.

Cazaril se pomeni rîzînd. Avu un sentiment straniu, nemaîntîlnit, un fior îi scutură umerii brusc, fior care nu era nici de frig, nici de spaimă, nici vreo crampă la stomac. Și o ciudată absență găunoasă a ... ce oare? Invidie mușcătoare? Dorință arzătoare? Nu și-ar fi dorit să-i urmeze pe cei din frăția oștenilor, n-ar fi vrut nici măcar să-i mai îndrume. N-ar fi vrut să fie ca ei. Se uitase la procesiunea lor la fel de absent cum ar fi privit cineva o reprezentatie surdo-mută într-o piață. *Pe toți cei cinci zei! Îs frînt de oboseală.* Și-nfometat. Mai avea de mers cale de-un sfert de zi pînă la Valenda, unde putea găsi un cămătar să-i schimbe realul pe vaide de aramă mult mai folositoare. În seara aceea, cu binecuvîntarea Crăie-sei, ar fi putut să înnopteze la un han, nu într-un grajd. Avea cu ce să-și cumpere o masă caldă. Își permitea un bărbierit, și-o baie chiar...

Își întoarse privirea, obișnuită de acum cu semi-obscuritatea dinăuntrul morii. Atunci dădu cu ochii de un corp întins pe dărîmăturile împrăstiate pe podea.

Înțepeni de groază, dar își recăpătă îndată suflarea văzînd că trupul nu avea deloc așa ceva. Nici un om viu n-ar fi putut să zacă neclintit într-o asemenea postură, îndoit pe spate. Cazaril nu se teme de morți. Indiferent de ce-ar fi murit ei, de-acuma...

Cu toate că trupul era țepăn, Cazaril desprinsese un pietroi de pe jos înainte să se apropie de el. Un bărbat

buhăit, cam între două vârste, judecînd după părul încă-runtit din barba-i tunsă îngrijit. Fața de sub barbă era umflată și învinețită. Sugrumat? Nu era nici un semn vădit pe beregata mortului. Îmbrăcămintea îi era sobră, însă de mare finețe și totuși îi venea rău, strîmtă, stînd să-i plesnească. Roba maronie de lînă și mantia neagră fără mînci brodată cu firet de argint puteau fi veșmintele unui neguțator înstărit ori ale vreunui nobil de rang mic ori, la fel de bine, ale unui cărturar cu pretenții. Cu siguranță nu era un țaran sau un meșteșugar. Nici ostaș. Mîinile, acoperite de pete galbene și vineții și umflate la rîndul lor, n-aveau pic de bătăture, ci erau — Cazaril privi la propria-i mînă stîngă, la care lipsa vîrfurilor a două degete stătea mărturie a proastei inspirații de a se lupta cu frînghia — fără cusur. Bărbatul nu purta nici un fel de podoabe, nici un lanț, nici un inel ori paftale care să se potrivească la îmbrăcămintea scumpă. Să fi trecut vreun hultan hrăpăreț pe-acolo înaintea lui Cazaril?

Acesta scrișni din dinți, în timp ce se apleca să se uite mai îndeaproape, mișcare pedepsită de junghiurile dureroase din propriu-i trup. Fără să fi fost prost clădit sau gras corpul era nefiresc de umflat și el, asemeni chipului și mîinilor. Totuși, oricine aflat în starea aceea avansată de descompunere ar fi trebuit să fi îmbicsit adăpostul acela trist cu duhoarea lui, îndeajuns să-l fi făcut pe Cazaril să se sufoce de îndată ce a pătruns pe ușa spartă. Nici urmă de mirosuri nu era pe aici, în afară de o umbră de parfum de mosc sau tămîie, de fum de lumînare și de sudoare rece de stîrv.

Cazaril alungă primul gînd ce-i venise, că bietul om fusese omorît pe drum și-apoi tîrît pînă aici, la loc ferit, și jefuit aruncîndu-și privirea peste petecul de podea din jurul omului, unde mizeria groasă fusese măturată. Lîngă el erau cinci cioturi de lumînări: albastru, roșu, verde, negru, alb arse pînă la capăt. Niște grămăjoare de ierburi și cenușă, împăștiate care-ncotro. Un maldăr micuț de pene negre smulse, care se dovedi a fi, abia

deslușită în întuneric, o cioară moartă, cu gîtul sucit. Căutînd mai departe, zări și hoitul șobolanului ce se potrivea cu restul tabloului, cu gîtul lui mic tăiat. Șobolanul și cioara, sacre în ochii Bastardului, zeul tuturor dezastrelor întîmplătoare: tornade, cutremure, secete, potopuri, avorturi și crime... *Ai vrut să-i îndupleci pe zei, nu-i așa?* Nefericitul se dedase la magia morții, după toate aparențele, și plătise obișnuitul preț al întunecatei lucrări. Fusesse singur?

Fără să atingă ceva, Cazaril se ridică în picioare și dădu o raită pe dinăuntru dărăpănăturii și pe-afară. Nici o boccea, nici o mantie sau altfel de lucruri care să-i fi aparținut, lepădate prin vreun cotlon. Unul sau mai mulți cai fuseseră priponiți de curînd pe partea cealaltă a drumului, judecînd după bălegarul ce-l lăsa-seră în urmă, dar erau duși de-acum.

Cazaril suspină. Nu era treaba lui, dar nici nu se cădea să lase un om mort abandonat, pradă putreziciunii, fără o slujbă de-ngropăciune. Numai zeii știau cît timp avea să mai treacă pînă să-l găsească altcineva. Era limpede că fusesse un om cu stare — pesemne că era căutat. Nu era omul care să dispară fără urmă și să nu i se simtă lipsa, asemeni unui vagabond zdrențaros. Cazaril abia se abținu să nu coboare din nou spre potecă și să spele putina, prefăcîndu-se că nu l-a văzut niciodată pe bietul om.

O luă la vale, pe cărarea care pornea din spatele morii. Trebuia să fie vreo fermă la capătul ei, oameni, ceva. Nu-i fu dat să meargă mai mult de cîteva minute și întîlni un om care mîna un măgar, încărcat cu vreascuri și cioturi de lemne, urcînd pe drumul cotit. Omul se opri și îi aruncă o privire bănuitoare.

— Stăpîna Primăverii îți dă binețe, domnule! spuse Cazaril politico.

Ce rău era în a-l „domni“ pe un țaran? Fusesse în stare să-i sărute și picioarele unui lepros de mult mai joasă condiție, în vremea teroarei sclaviei mizerabile de la galere.

După ce-l măsură din cap pînă-n picioare, omul înclină ușor din cap și îngăimă:

— 'răiască Stăpîna dumitale!

— Locuiești pe-aici, prin preajmă?

— Îhî, încuviință omul.

Era cam între două vîrste, bine hrănit, iar mantaua cu glugă cu care era îmbrăcat era simplă ca și a lui Cazaril, dar trainică. Avea aerul de parcă ar fi fost însuși proprietarul pămîntului pe care păsea, cu toate că probabil nu stăpînea mai mult decît petecul acela.

— Eu, aăă..., Cazaril arătă înapoi pe cărare, m-am abătut de pe drum o clipă, ca să mă adăpostesc la moara din deal — și nu era cazul să mai între în amănunte cît privește motivul pentru care căutase adăpost — și am dat peste un om mort.

— Aha, zise omul.

Cazaril se codi, gîndindu-se că mai bine nu dădea drumul la pietroiul smuls din paviment.

— Știai de el?

— I-am văzut calul priponit aici azi dimineață.

— Oh...

La urma urmei, ar fi putut să-și vadă înainte de drumul lui, fără să mai între în bucluc.

— Ai cumva idee cine-o fi fost bietul om?

Fermierul dădu din umeri și scuipă.

— Nu-i de pe-aici, asta-i tot ce pot să spun. L-am sculat din somn pe preotul Templului nostru, de îndată ce mi-am dat seama ce blestemății se petreceau acolo astă noapte. El i-a luat omului toate bunurile aflate la-ndemîină, ca să le păstreze pînă va veni să le reclame cineva. Calul lui e la mine-n hambar. E-un tîrg cinstit în schimbul lemnului și a uleiului, ca să sfîrșim cu el mai repede. Preotul a zis că nu trebuie să apuce căderea serii.

Făcu un gest înspre ditamai maldărul de lemne proțăpite pe spinarea măgarului, trase vîrtos de funia cu care erau legate și porni din nou pe cărare la deal. Cazaril își potrivi pasul după el.

— Ai habar ce făcea individul ăla acolo? întrebă Cazaril.

— E limpede ca bună-ziua ce făcea, spumegă țăranul. Și a primit ce merita pentru asta.

— Aăă... sau împotriva cui o făcea?

— Habar n-am! O las în seama Templului. Numa' că tare mi-aș mai fi dorit să n-o fi făcut pe pământul meu. Să semene ghinionul lui jur-împrejur... să bîntuie tot locul după aia. O să-l curăț prin foc și-o să ard pînă-n temelii și blestemata aia de moară odată cu el, da-da. Nu-i bine s-o mai las în picioare, îi prea aproape de drum. Atrage — și aruncă un ochi înspre Cazaril — necazuri.

Cazaril îl mai însoți un timp. În cele din urmă, întrebă:

— Ai de gînd să-i dai foc cu tot cu hainele de pe el?

Țăranul îl cercetă dintr-o parte, observîndu-i straietele de calic.

— *Eu* nu m-ating de nimic din ce-i a lui. N-aș fi luat nici calul, da' nu-mi făceam nici o pomană cu bietul animal dacă-l lăsam slobod să flămînzească.

Cazaril zise timid:

— Atunci te-ai supăra dacă aș lua eu hainele?

— Nu mie trebuie să-mi ceri, nu crezi? Tratează cu el. Dacă ai curaj. Io n-am să te opresc.

— Am să... te ajut să grijești de-nmormîntare.

Țăranul clipi.

— Ei, asta n-ar strica.

Cazaril se gîndi că țăranul era în sinea lui mai mult decît mulțumit să lase cadavrul în seama lui. Vrînd-nevrînd, trebui să-l lase pe țăran să pună stivă buștenii cei mai mari pentru rugul construit înăuntrul clădirii morii, cu toate că-și dăduse și el cu părerea în ce privește felul în care trebuiau așezați aceștia ca să prindă curentul cel mai bun și să fie siguri că se va prăbuși tot ce mai rămăsese din toată construcția. Ajută și el la căratul vreascurilor mai subțiri.

Tăranul se ținu deoparte în timp ce Cazaril dezbrăca cadavrul, smucind rîndurile de veșminte de pe membrele înțepenite. Omul se buhăise și mai tare decît părea la început, abdomenul umflîndu-i-se indecent atunci cînd Cazaril îi scoase, în cele din urmă, cămașa din bumbac fin brodată. Era destul de înspăimîntător. Dar n-avea cum să fie molipsitor în definitiv, nu cu lipsa aceea nefirească de miasme. Cazaril se întrebă ce s-ar întîmpla dacă trupul nu era ars pînă la căderea serii, dacă era posibil să plesnească sau să se spargă, și dacă s-ar fi întîmplat așa, ce-ar fi ieșit din el ... sau ar fi intrat în el. Făcu sul îmbrăcămintea, doar un pic pătată, cît de repede putu. Încălțările erau prea mici, așa că le lăsă. Împreună cu fermierul săltară cadavrul pe rug.

Cînd totul fu gata, Cazaril se lăsă în genunchi, închise ochii și incantă rugăciunea pentru morți. Fără să știe care dintre zei îi luase sufletul omului, deși avea el o vagă bănuială, se adresă tuturor celor cinci din Sfînta Familie pe rînd, vorbind clar și deschis. Orice ofrandă trebuia să fie din ce avea omul mai bun, chiar dacă tot ce putea da erau numai vorbe.

— Miluiește-ne, Tată și tu, Mamă, miluiește-ne, Soră și tu, Frate. Milă din partea Bastardului cerem, de cinci ori milă, Înălțimilor Voastre, vă implorăm.

Oricare ar fi fost păcatele comise de străin, plătise cu vîrf și îndesat.

— Milă, Preaînălților!

Nu dreptate, vă rog, nu dreptate. Am fi cu toții niște naivi să ne rugăm pentru dreptate.

Cînd sfîrși, se ridică cu mișcări rigide înapoi în picioare și se uită împrejur. Cu mare grijă, adună șobolanul și cioara și adăugă micuțele cadavre la cel al omului, la capul și la picioarele acestuia.

Ziua lui Cazaril fusese spre norocul zeilor, pe cît se părea. Se întreba care din ei se va dovedi a fi de data asta.

O dîră groasă de fum unsuros se ridica din moara în flăcări, în vreme ce Cazaril pornea încă o dată pe

drumul spre Valenda, cu hainele omului legate mănunchi la spinare. Deși nu erau la fel de îmbâcsite ca acelea pe care le purta el, avea de gând să găsească o spălătoreasă și să le curete bine înainte să le îmbrace. Vaidele lui de aramă se împuținau dureros în socoteala din mintea lui, însă serviciile unei spălătorese le vor merita pe deplin.

Dormise cu o noapte în urmă într-un hambar, tremurînd în paie, iar masa lui fusese o jumătate de felie de pâine veche. Jumătatea rămasă îi servise drept mic dejun. Erau aproape trei sute de mile din orașul port Zagosur, de pe coasta domoală a Ibrei, pînă în mijlocul Baociei, provincia centrală a Chalionului. Nu fusese în stare să parcurgă nici pe departe atît de repede distanța pe care și-o pusesese în gînd. În Zagosur, Spitalul-Templu al Milostivirii Mamei era închinat ocrotirii tuturor naufragațiilor, în orice fel ar fi fost ei aruncați pe țărm de apele mării. Punguța milei pe care slujitorii lăcașului de ocrotire de acolo i-o dăruiseră se subțiasse, iar apoi se golise cu desăvîrșire, înainte ca el să-și fi atins ținta. Tocmai cînd era pe punctul de a ajunge la destinație. *Încă o zi*, își spuse el, *mai puțin de o zi*. Numai de-ar fi putut să pună pas după pas, preț de încă o zi, și ar fi găsit un adăpost în care să se refugieze.

Cînd pornise la drum din Ibra își plăsmuise-n minte cum să-i ceară Văduvei moștenitoare a provincarului un adăpost în casa ei, de dragul vremurilor trecute. Chiar și la piciorul mesei sale. Ceva, orice-ar fi, atît timp cît nu era prea mare osteneala. Pretențiile i se împuținau pe măsură ce își îndrepta anevoios pasul către răsărit, peste trecătorile din creierii munților, spre înălțimile înghețate ale podișului central. Poate că intendentul castelului ei ori maestrul de echitație îl va lăsa să stea într-un colțisor din grajdurile ei sau în vreun ungher de bucătărie, și n-ar mai fi fost nevoie s-o deranjeze defel pe nobila doamnă. De-ar fi putut să cerșească un loc ca ajutor de bucătar, nici măcar n-ar mai fi fost nevoie să-și dea în vileag numele adevărat.